

**Valtuustoaloite toimenpiteistä puiden istuttamisesta joutomaille
ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja samalla nuorten työllistämiseksi**

Kaupunginhallitus 16.12.2019 § 290

Iisalmen Kokoomuksen valtuustoryhmä antoi valtuustoaloitteen toimenpiteistä puiden istuttamisesta joutomaille ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja samalla nuorten työllistämiseksi, asianumero IIS/570/00.02.00.04/2019.

"Iisalmi 2030 - Suomen houkuttelevin seutukaupunki" visioon tähdätään kaupungin strategian mukaisilla arvoilla: 1) Tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus, 2) Avoimuus, 3) Rohkeus, 4) Ympäristövastuullisuus ja 5) Yhteisöllisyys. Strategiseen tavoitteeseen pääseminen edellyttää rohkeita tekoja, joita Iisalmissa on tehty kiitettävästi.

Ympäristövastuullisuuden merkeissä Iisalmen Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää valtuustoaloitteena puiden istuttamista joutomaille ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja samalla nuorten työllistämistä seuraavin toimenpitein:

1) Iisalmen kaupunki selvittää ja pitää jatkossa vuosittain ajan tasalla oman toimintansa hiilijalanjäljen käyttäen apuna Luonnonvarakeskuksen Luken ja muiden alan asiantuntijoiden laatimia hiilijalanselvityksiä.

2) Iisalmen kaupunki edellyttää keskeisiltä yhteistyökumppaneiltaan ja alihankkijoiltaan vastaavan hiilijalanjäljen selvityksen.

3) Iisalmen kaupunki pyrkii kompensoimaan edellä mainitun selvityksen perusteella laskettua hiilijalanjälkeä muun muassa seuraavissa kohdissa mainituilla toimenpiteillä:

- Hiilijalanjälkeä voi pienentää muun muassa päästöjä pienentämällä, käyttämällä uusiutuvaa energiaa esimerkiksi aurinkoenergiaa tai puita istuttamalla. Puiden istuttaminen on konkreettisin ja Iisalmen kaupungille sopiva tapa. Asiantuntija-arvioiden mukaan keskimäärin yksi istutettu puu tulee sitomaan elinkaarensa aikana yhden tonnin hiilidioksidia.

- Iisalmen kaupunki selvittää sellaiset kaupungin omistuksessa olevat maa-alueet, jotka eivät tällä hetkellä ole metsitetty esimerkiksi vanhat suopohjat, käytöstä poistuneet pellot, peltoheitot, poistetut sähkölinja-alueet ja muut joutomaa-alueet. Mikäli kaupungin omistamiltaan mailta ei löytyisi metsitettäviä maa-alueita, voisi esimerkiksi paikallinen metsänhoitoyhdistys kartoittaa sopia alueita Iisalmen kaupungissa olevien yksityisten maanomistajien mailta.

- Edellä mainituille maa-alueille istutetaan puun taimia nuorten pääasiassa yläkoulun päättävien nuorten toimesta, joka voidaan toteuttaa joko kaupungin omana toimena tai esimerkiksi paikallisen 4H-kerhon kanssa. Istutushinnan 4H-kerho on arvioinut olevan noin 2 - 3 euroa per taimi.

- Esimerkiksi Iisalmen kaupungilla on noin 850 henkilöä töissä ja yksi henkilö aiheuttaa vuosittain keskimäärin 10.300 kg:n edestä hiilidioksidipäästöjä eli kaupungin henkilöstön hiilidioksidipäästöt ovat keskimäärin noin 8.755.000 kg. Mikäli tämä määrä haluttaisiin kokonaan kompensoida kokonaan puita istuttamalla, tarvittaisiin istutettuja taimia noin 9.000 kappaletta. Yhdelle hehtaarille taimia istutetaan keskimäärin 2.000 kappaletta, joten istutettavaa maa-aluetta tulisi olla noin 4,5 hehtaaria. Istuttaminen maksaisi noin 22.500 euroa.

Aloitteemme tarkoituksena on puutaimia istuttamalla kompensoida Iisalmen kaupungin toiminnasta aiheutuvaa hiilijalanjälkeä. Samalla työllistetään yläkoulun päättäviä nuoria.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee aloitteen tietoonsa saatetuksi ja lähettää sen teknisen lautakunnan valmisteltavaksi. Aloite on käsiteltävä 2.6.2020 mennessä.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Toimenpiteet

toimialajohtaja Kari Nissinen / hallintosihteeri Sanna Rönkkö

Tekninen lautakunta 17.3.2020 § 46

Valmistelijana vihertyönjohtaja Antti Rytönen, p. 040 588 9032 ja toimialajohtaja Kari Nissinen, p. 040 669 1005

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto on ollut vuosina 2019–2020 mukana Nuoret ilmastotoissa hankkeessa. 4H- järjestön Taimiteko-toiminta toimii tämän idean pohjalta.

Taimiteon tavoitteena on työllistää suomalaisia nuoria sekä lisätä Suomen metsien hiilinielua istuttamalla taimia alueille, jotka eivät ole olleet enää vuosikymmeniin aktiivisen metsä- tai maatalouden piirissä. Suomessa arvioidaan olevan 100 000 hehtaaria tällaisia maa-alueita, jotka soveltuisivat metsitettäväksi. Hankkeen tavoite on istuttaa 10 000 hehtaaria uutta metsää vuoteen 2030 mennessä.

Iisalmen Kaupungin omistamien joutomaiden metsittämisellä voidaan lisätä hiilinielun määrää. Hiilinieluksi kehittymisen kannalta

istutuskohdeella ei tulisi olla seuraavien vuosikymmenten aikana rakentamistarvetta. Kivennäismaapohjaisten kohteiden metsityksessä vapautuu vähemmän kasvihuonekaasuja maanmuokkauksen yhteydessä kuin turvemailla. Maaperän muokkauksen yhteydessä vapautuu mm. hiilidioksidia, metaania ja dityppioksidia. Kasvun myötä metsään sitoutuu kuitenkin enemmän kasvihuonekaasuja kuin vapautuu.

Kaupunki on omana työnään kartoittanut keväällä 2020 metsitykseen soveltuvia kohteita noin 20 hehtaaria. Parhaiten metsitykseen soveltuvat kohteet valitaan metsitysehdotukseen. Kohteet käydään läpi yhteistyössä kaavoituksen kanssa, jotta päällekkäiseltä maankäytöltä välttyttäisiin.

Metsänhoitoyhdistys Savotalta pyydetyn kustannusarvion mukaan metsityksen kokonaiskustannus on keskimäärin noin 1275 euroa hehtaarilta. Hinta sisältää taimet, maanmuokkauksen laikkumätästyksellä ja istutustyön. Itse Istutustyön taimikohtainen kustannus on tällöin 0,235 euroa/taimi.

Yksi vaihtoehto on käyttää Metsänhoitoyhdistys Savotan kautta alalle suuntautuvien nuorten apua istutustöissä. Tällöin edellä mainittu hehtaarikohtainen kokonaiskustannus on 1275/ha. Kaikkiaan 7,73 hehtaarin istuttaminen laikkumätästämällä maksaa 9856 euroa + alv 24 %.

Paikallisen 4H-yhdistykseltä pyydetyn tarjouksen mukainen taimikohtainen kustannus on 0,7 euroa taimea kohden. Kustannus sisältää istutettavaan alueeseen tutustumisen, nuorten rekrytointin, koulutuksen, nuorten palkan sivukuluineen, taimien kuljetuksen varastolta ja istutustyön valvonnan ja opastamisen ja jäljen tarkkailun. Hehtaarikohtainen kokonaiskustannus on tällöin 2205 euroa +alv 24 %. Kaikkiaan 7,73 hehtaarin maksaisi 17045 euroa +alv 24 %.

Lisätietona jaetaan

- Tekniselle lautakunnalle lisätietona jaetaan hankintasopimuksen allekirjoittamiseen saakka ei-julkinen asiakirja Metsänhoitoyhdistyksen tarjous.

Strategisten tavoitteiden ja yritysvaikutusten arviointi sekä kuntien päätösten ennakkoarviointimenettely

Päätös on linjassa Iisalmen kaupungin arvon Ympäristövastuullisuus kanssa ja toteuttaa strategista tavoitetta Toimiva kaupunkiympäristö. Päätös on pitkävaikutteinen.

Toimialajohtajan päätösehdotus

Metsitetään 5,51ha alue kaupungin omistamilta kiinteistöiltä Pihlajaharjussa 2021. Lisäksi metsitetään 1,03ha, 0,73ha ja 0,46ha

alueet vuonna 2020 tai 2022. Alueet metsitetään kahden vuoden aikana uudistamisvelvoitteen mukaisten kohteiden lisäksi. Metsityksessä käytetään pääasiallisesti metsäalalle suuntautuvien opiskelijoiden apua. Muutaman hehtaarin istutuksen osalta apuna voidaan käyttää mm.4h-yhdistystä ja muita yhteistyökumppaneita. Metsitykseen varataan 7000 euroa + alv 24 % vuodelle 2021. Pienemmille kohteille varataan 3000 euroa + alv 24 % vuodelle 2020 tai 2022. Valtuustoaloite kytkeytyy keskustaryhmän aloitteeseen Iisalmen kaupungin taajamametsien siistimisestä.

Päätös

Tekninen lautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Merkitään, että Antti Rytönen oli kokouksessa asiantuntijana.

Muutoksenhaku

2. Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet, otteet

Tiedoksi kaupunginvaltuusto/ Tiina Karppinen ja Kirsi Miettinen aloitteen tekijä

Antti Rytönen ja Kari Nissinen

Timo Lappi

Jaana Peksujeff